

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.10.1996
KOM(96) 501 endelig udg.

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om Den Europæiske Investeringsbanks lån til projekter i
central- og østeuropæiske lande

(Polen, Ungarn, Den Tjekkiske Republik, Den Slovakiske Republik,
Rumænien, Bulgarien, Letland, Estland, Litauen og Albanien)

(1.1.1995 - 31.12.1995)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning
2. Retlig ramme
3. Den Europæiske Investeringsbanks virksomhed i Central- og Østeuropa i 1995
4. Bankens mål og prioriteringer
5. Samarbejdet med andre institutioner

1. Indledning

Denne årsrapport om Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) virksomhed i Central- og Østeuropa er udarbejdet i overensstemmelse med Rådets afgørelse 93/696/EF af 13. december 1993 (EFT L 321 af 23. december 1993). Den vedrører det andet år for rådsafgørelsens anvendelse og dækker perioden fra 1. januar til 31. december 1995.

2. Retlig ramme

Den retlige og institutionelle ramme for det mandat, som EIB har fået for Central- og Østeuropa, er fastsat i følgende afgørelser og dokumenter:

- Rådets afgørelse 93/696/EF af 13. december 1993 (EFT L 321 af 23. december 1993) om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank med henblik på at dække tab på lån til projekter i central- og østeuropæiske lande. Garantien er begrænset til et samlet låneloft på 3 mia. ECU for en periode på 3 år, der begyndte den 23. december 1993. Garantien dækker tilfælde, hvor Banken ikke modtager betalinger på forfaldne lån, som den har ydet i overensstemmelse med sine sædvanlige kriterier til investeringsprojekter i de lande, der er anført i afgørelsen.

(Lånegarantiloftet omfatter foranstaltninger, der træffes med hensyn til investeringer i Estland, Letland og Litauen efter Rådets afgørelse 93/166/EØF af 15. marts 1993).

- EIB-Styrelsesrådets beslutning af 2. maj 1994, der bemyndiger Banken til at give lån på grundlag af Rådets afgørelse af 13. december 1993.
- Aftale om sikkerhedsstillelse mellem Fællesskabet og EIB af 22. juli og 12. august 1994. Denne aftale afløser garantiaftalen vedrørende Rådets ovennævnte afgørelse af 15. marts 1993.

3. EIB's virksomhed i Central- og Østeuropa i 1995

I 1995 undertegnede EIB 19 låneaftaler i Central- og Østeuropa til et samlet beløb af 973 mio. ECU sammenlignet med 921 mio. ECU i det foregående år.

3.1 Geografisk spredning

Projektvirksomheden er snævert korreleret med rytmen i de økonomiske reformer. De lande, hvor reformerne blev iværksat tidligt, og som er nået længst, kan stadig bedst absorbere lånene. Tabel 1 viser, at lån undertegnet i Den Tjekkiske Republik, Ungarn, Rumænien og Polen udgjorde næsten 80% af den samlede långivning i 1995. Den resterende långivning gik til Bulgarien, Albanien (for første gang), Litauen og Estland.

Tabel 1. Geografisk fordeling af EIB's långivning i 1995

Land	Antal lån	Samlet beløb for undertegnede låneaftaler (mio. ECU)
Den Tjekkiske Republik	3	260 (26,7%)
Ungarn	2	200 (20,6%)
Rumænien	3	175 (18,0%)
Polen	2	140 (14,4%)
Den Slovakiske Republik	2	80 (8,2%)
Bulgarien	1	60 (6,2%)
Albanien	3	34 (3,5%)
Litauen	2	19 (2,0%)
Estland	1	5 (0,5%)
I alt	19	973 (100%)

3.2. Fordeling på sektorer

Bankens transaktioner i Central- og Østereuropa er spredt på alle økonomiske sektorer (tabel 2). EIB-lånene har bidraget til at iværksætte forskellige infrastrukturprojekter, som spiller en væsentlig rolle i reformbestræbelserne, og til at støtte industrielle projekter i små og mellemstore virksomheder.

Energi er den førende sektor inden for infrastruktur med fire projekter i tre lande med et samlet beløb af 290 mio. ECU og udgjorde næsten 30% af EIB's samlede långivning på dette område i 1995. Projekter i denne sektor vedrører forbedringen af varmekraftanlæg og modernisering af elproduktion og -transmission. Projekter inden for **transportsektoren** tegnede sig næsten for en lige så stor andel med 24% af den samlede långivning. Der blev undertegnet lån i seks lande til et samlet beløb af 238 mio. ECU til støtte for syv projekter, der går ud på at opgradere transportsystemerne til europæisk standard. Vej- og jernbaneprojekter, der støttes af Banken, indgår som led i de transeuropæiske net eller i transitakser af vital betydning for Fællesskabet og dets transportpolitik. Projekter inden for **telekommunikationssektoren** udgjorde 13,4% af EIB's samlede långivning i 1995. Der blev undertegnet 2 lån til et samlet beløb af 130 mio. ECU til udvidelse og modernisering af telekommunikationsnet.

Støtte til **industriektoren** (over 32%), hvor de vigtigste lånemodtagere var små og mellemstore virksomheder, tegnede sig for den største andel af Bankens virksomhed i Central- og Østeuropa i 1995. Der mindes om, at EIB's støtte til små og mellemstore virksomheder kanaliseres gennem pengeinstitutter, der har adgang til EIB's midler i form af enten et globalt lån - en kreditlinje, der aftales mellem Banken og et bestemt pengeinstitut - eller et

APEX-lån - en kreditlinje, der står åben for en række pengeinstitutter i et bestemt land, og som sædvanligvis kanaliseres via Centralbanken. Lån undertegnet i industrisektoren androg alt i alt 315 mio. ECU, hvoraf lige over 82% var globallån.

Tabel 2. EIB's undertegnede lån i 1995, fordelt på land og sektor

Land	Samlet beløb for undertegnede låneaftaler (mio. ECU)	heraf			
		Energi	Transport	Tele- kommunikation	Industri, andet, blandet
Den Tjekkiske Republik	260	200	60		
Ungarn	200			50	150
Rumænien	175	60	35	80	
Polen	140		40		100
Den Slovakiske Republik	80	30			50
Bulgarien	60		60		
Albanien	34		29		5
Litauen	19		14		5
Estland	5				5
I alt	973 (100%)	290 (29,8%)	238 (24,5%)	130 (13,4%)	315 (32,4%)

Tabel 3 giver en kort beskrivelse af de låneaftaler, der blev undertegnet i 1995. I bilaget anføres en oversigt over alle lån, der var undertegnet pr. 31. december 1995 på grundlag af det nuværende mandat.

3.3 Overvågning

Banken overvåger investeringerne under projekternes gennemførelse og frem til begyndelsen af låneperioden. Udbetalingerne spredes over ret lange perioder, hvilket er normalt for lån til infrastrukturer med lange løbetider (12-20 år) og typisk for kreditlinjer, hvor udbetalingerne først finder sted, når beslutningen om at støtte gennemførelsen af en investering er truffet.

Hvor så vidt angår gældsbetjeningen af lånene, er betalingerne altid faldet til tiden.

Tabel 3. EIB-lån undertegnet mellem 1. januar og 31. december 1995 i overensstemmelse med Rådets afgørelse af 13. december 1993 (93/696/EF)

LAND	PROJEKT	BESKRIVELSE	LÅNEBELØB (mio. ECU)	I ALT PR. LAND (mio. ECU)
Albanien	Øst-vest vejkorridorer	Forbedring og modernisering af 94 km veje langs øst-vest vejkorridoren	24	34
	Færgeterminal i Durrës Havn	Udvidelse af bestående færgeterminal i Durrës havn og nødvendige reparationer af kajer og oplagingsområder	5	
	APEX-globallån	Finansiering af små og mellemstore industri- og agroindustrivirksomheder, turisttiltag og hermed forbundne tjenesteydelser såvel som projekter til fremme af miljøbeskyttelse og energibesparelser	5	
Bulgarien	Transitveje II	Forbedring og nyanlæggelse af omkring 900 km hovedtransitveje	60	60
Den Tjekkiske Republik	C'EZ I (Forbedringer af kraftværk) - Tranche A	Installering af afsvovlingsudstyr på seks varmekraftværker	100	260
	C'EZ I (Forbedringer af kraftværk) - Tranche B	Installering af afsvovlingsudstyr på seks varmekraftanlæg	100	
	Veje	Forbedringer af vejnettet	60	
Estland	Estlands investeringsbank, globalån - Tranche B	Finansiering af små og mellemstore virksomheder inden for industri, turisme og hermed beslægtede tjenesteydelser	5	5
Ungarn	Finanssektor - globalån	Finansiering af industri-, infrastruktur- og turistprojekter.	150	200
	Telekommunikation II - Tranche B	Udvidelse og modernisering af telekommunikationsnetværk	50	

LAND	PROJEKT	BESKRIVELSE	LANEBELØB (mio. ECU)	I ALT PR. LAND (mio. ECU)
Litauen	Klaipėdas havn	Opførelse af en lille containerterminal og forbedring af roll-on/roll-off-terminalen	14	19
	Litauens udviklingsbank, globallån	Finansiering af små og mellemstore virksomheder inden for industri, turisme og beslægtede tjenesteydelser	5	
Polen	Finanssektor - globallån	Finansiering af små og mellemstore investeringer inden for industri, infrastruktur og turisme	100	140
	Jernbane III	Renovering og opgradering af det første afsnit af jernbanelinjen Warszawa-Terespol inden for rammerne af de transeuropæiske net	40	
Rumænien	Telekommunikation	Udvidelse og modernisering af telekommunikationsnettet	80	175
	Renovering af varme- og kraftanlæg	Renovering og modernisering af varme- og kraftproduktion og elektricitetstransmission og distributionsfaciliteter	60	
	Forbedring af Constantas havn	Udbedring af storm- og ulykkesskader på bølgebryderne og udbygning af bølgebryderne	35	
Den Slovakiske Republik	Statsbanken og globallån II	Finansiering af lånetransaktioner inden for industri, turisme og beslægtede tjenesteydelser, miljøbeskyttelse og energibesparelser	50	80
	SPP gastransmission	Modernisering og udvidelse af det slovakiske internationale gastransitnet og indenlandske net	30	
I ALT			973	973

4. Bankens mål og prioriteringer

Banken hjælper de central- og østeuropæiske lande, der sigter på at blive medlemmer af EU, således at de kan skabe de nødvendige økonomiske forudsætninger for at blive medlemmer. Grækenland, Portugal og Spanien er eksempler på en historisk parallel. Også i dette tilfælde påbegyndte EIB sin långivningsvirksomhed mange år, før disse lande endelig blev medlemmer af Fællesskabet, og hjalp dem således til at opfylde betingelserne for medlemskab.

EIB's rolle består først og fremmest i at være katalysator i den vanskelige opgave med at mobilisere finansieringsløsninger i forbindelse med store infrastrukturprojekter. Dette er helt i overensstemmelse med Bankens særlige rolle som formidler af supplerende kapital, dvs. som en bank, der træder til, når der ikke foreligger midler fra den kommercielle sektor, eller når disse midler er utilstrækkelige.

EIB er særlig involveret i at udvide det transeuropæiske net af veje og jernbaner til også at omfatte landene i Central- og Østeuropa som led i de vej- og jernbanekorridorer, som blev defineret på transportministrenes fælleseuropæiske konference som udviklingsprioriteringer på mellemlang sigt.

5. Samarbejde med andre institutioner

Bankens virksomhed i central- og østeuropæiske lande finder sted inden for rammerne af EU-programmet, der skal hjælpe landene til at blive medlemmer af Unionen, særlig ved at finansiere investeringer, som tager sigte på at integrere de pågældende landes infrastrukturer (transport, telekommunikation, energi, miljø) med infrastrukturerne i EU, og ved at hjælpe små og mindre virksomheder. Når det er muligt, foretages der samfinansiering med andre institutioner for at realisere ovenstående mål. Bankens virksomhed udgør således en del af en samordnet approach i snævert samarbejde med Kommissionen og, når det er hensigtsmæssigt, de internationale finansielle institutioner, der arbejder på dette område.

Banken har et tæt samarbejde med Kommissionen, særligt inden for rammerne af PHARE-programmet. Ud over den hjælp, som PHARE ofte har ydet i investeringsplanlægningsfasen (studier og teknisk bistand) i referenceperioden, har Banken og PHARE samfinansieret et jernbaneprojekt i Polen, et vejprojekt i Den Tjekkiske Republik, vej- og havneudviklingsprojekter i Albanien, et energiprojekt i Rumænien og et havneudviklingsprojekt i Litauen.

Blandt de internationale finansielle institutioner arbejder EIB snævert sammen med Verdensbanken og EBRD. Nogle af de projekter, der er blevet iværksat i området, har de finansieret i fællesskab for at maksimere virkningerne af deres virksomhed til gavn for de pågældende lande. I den betragtede periode finansierede EIB sammen med EBRD og Verdensbanken et projekt i energisektoren i Rumænien.

De forskellige finansieringskilders andel i de projekter, som EIB har finansieret, vises nedenfor.

Tabel 4. PHARE's og internationale finansielle institutioners andel i projekter, som EIB finansierede i 1995

(mio. ECU)						
Land	EIB	EBRD	Verdens-banken	Andre ¹	PHARE	I ALT
Albanien	34	2		2	31	69
Bulgarien	60			61	12	133
Den Tjekkiske Republik	260			280	10	550
Estland	5			5		10
Ungarn	200			840		1 040
Litauen	19			36	5	60
Polen	140			23	20	183
Rumænien	175	183	160	176	15	709
Den Slovakiske Republik	80			73		153
I ALT	973 (33%)	185 (7%)	160 (6%)	1 496 (51%)	93 (3%)	2 907 (100%)

¹ Stater, offentlige organisationer eller andre indenlandske finansielle kilder, herunder låntagers/investors egenkapital.

CENTRAL- OG ØSTEUROPA

EIB-lån, der i perioden 15.3.1993-31.12.1995 blev undertegnet på grundlag af Rådets afgørelser af 15. marts 1993 (93/166/EF) og 13. december 1993 (93/696/EF)

LAND	Undertegnings-tidspunkt	PROJEKT	Lånebeløb (mio. ecu)	I ALT PR. LAND
Albanien	1995	Øst-vest vejkorridor	24	34
	1995	Færgeterminal i Durrës havn	5	
	1995	APEX-globallån	5	
Bulgarien	1994	Lufttrafiktjenester - B	30	90
	1995	Transitveje II	60	
Den Tjekkiske Republik	1994	Berlin-Wien jernbanekorridor	125	515
	1994	MERO-IKL (D-CZ) pipelinen	100	
	1994	Telekommunikation I - B	30	
	1995	C'EZ I (Forbedring af kraftværk) - A	100	
	1995	C'EZ I (Forbedring af kraftværk) - B	100	
	1995	Veje	60	
Estland	1993*	Globallån via Estlands Investeringsbank- tranche A	5	52
	1994	Opgradering af lufttrafiktjenester	20	
	1994	Godsterminal i Muugas havn	15	
	1994	Modernisering af fjernvarme	7	
	1995	Globallån via Estlands Investeringsbank - tranche B	5	
Ungarn	1994	Telekommunikation II	100	340
	1994	Globallån til kommunale infrastrukturer	40	
	1995	Globallån til finanssektoren	150	
	1995	Telekommunikation II - tranche B	50	
Letland	1993*	Letlands Investeringsbank - globallån	5	5

LAND	Undertegnin gs- tidspunktet	PROJEKT	Lånebeløb (mio. ecu)	I ALT PR. LAND
Litauen	1994	Vilnius' lufthavn	10	29
	1995	Klaipėdas havn	14	
	1995	Litauens Udviklingsbank - globallån	5	
Polen	1994	Telekommunikation II	150	473
	1994	Motorveje	125	
	1994	Spildevandsbehandlingsanlæg i Warszawa	45	
	1994	Globallån via	13	
	1995	Eksportudviklingsbanken	100	
	1995	Globallån til finanssektoren	40	
		Jernbaner III		
Rumænien	1994	Forbedring og modernisering af Romgaz	50	241
	1994	Lufttrafiktjenester - B	16	
	1995	Telekommunikation	80	
	1995	Renovering af varme- og kraftværk	60	
	1995	Modernisering af Constantas havn	35	
Den Slovakiske Republik	1994	Telekommunikation I - B	20	115
	1994	Lufttrafiktjenester	15	
	1995	Statsbanken og globallån II	50	
	1995	SPP gastransmission	30	
I ALT			1 894	1 894

* Undertegnet på grundlag af Rådets afgørelse 93/166/EØF.

ISSN 0254-1459

KOM(96) 501 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

11

Katalognummer : CB-CO-96-504-DA-C

ISBN 92-78-09945-7

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg